

----- Original Message -----

Subject:Lausuntopyyntö_P-S_sertifiointitoimikunta_070910

Date:Tue, 07 Sep 2010 16:00:00 +0300

From:Ylä-Vieksin kyläyhdistys <kylayhdistys@vieksi.fi>

To:pekka.saikkonen@mhy.fi

CC:kamk@metsakeskus.fi, teemu.pulkkanen@metsakeskus.fi, kirjaamo@metsa.fi, Merja Väisänen <merja.vaisanen@metsa.fi>, mervi.laaksonen@metsa.fi, ilkka.immonen@metsa.fi, jouni.aarnio@metsa.fi, pirkko.siikamaki@metsa.fi

Pohjois-Suomen metsäsertifiointitoimikunta
Ukkoherrantie 15 A 2
96100 ROVANIEMI

LAUSUNTOPYYNTÖ VUOSANGAN HAKKUIDEN SERTIFIKAATINMUKAISUUDESTA

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry, Kuhmo, tuo alempana Pohjois-Suomen metsäsertifiointitoimikunnan tietoon näkemyksensä Metsähallituksen Kuhmossa Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueella ja sen lähialueella vuosina 2009 ja 2010 suorittamien hakkuiden mahdollisesta sertifikaatinvastaisuudesta. Erityisesti huomio kohdistetaan alueella sijaitseviin Natura 2000 -alueisiin rajautuneisiin ja niiden lähistöllä suoritettujen hakkuihin. Yhdistys pyytää saada Pohjois-Suomen metsäsertifiointitoimikunnalta lausunnon kyseisten hakkuiden sertifikaatinmukaisuudesta.

Metsäsertifikaatin lisäksi Metsähallituksella on internet-sivujensa mukaan PEFC Annex 4 -standardin mukainen puun alkuperäketjua koskeva sertifikaatti, jonka pitäisi taata se, että Metsähallituksen toimittama puu ei ole peräisin laittomasti hakatuista metsistä.

Metsähallitus suoritti noin 6-10.8.2010 Pellinkankaalla 5,9 hehtaarin laajuisen hakkuun. Hakkuualue sijaitsee Pellinkankaan ytimessä Aaposenahon risteyksen kohdalla ja rajoittuu etelässä ja lännessä Pellinkankaan Natura 2000 -alueeseen. Natura-alueen rajalta hakattu metsä oli enimmäkseen vanhaa kuusikkoa.

Metsäsertifikaattinsa mukaan Metsähallitus hakkaisi vain kestävän kehityksen periaatteilla ja vain samoilla periaatteilla kasvatettuja puita. Pellinkankaan hakkuualueen valtuusto on yhdistyksen käsityksen mukaan ollut noin 170-180 vuoden ikäistä, koostuen pääasiassa kuusesta ja männystä sekä vähäisemmässä määrin koivusta. Yhdistyksen näkemyksen mukaan ei mikään taho ollut kasvattanut kyseisiä puita millään periaatteella. Alueelta on hakattu muutamaa lukuunottamatta myös kelopuut.

Pellinkankaan pinolappujen mukaan olisi sieltä hakattu metsä sertifioitu PEFC-järjestelmällä. Sertifioija olisi DNV Certification Oy/Ab numerolla 979-2001-HEL-DNV. Jos Pellinkankaan 180 vuotta vanha puuraaka-aine on kasvatettu hyvän metsänhoidon kriteerejä noudattaen, niinkuin Pellinkankaan pinolaput ovat takaavinaan, olisi metsän jättämisen uudistumaan ja kasvamaan oman onnensa nojaan pariksi sadaksi vuodeksi oltava Metsähallituksen mielestä hyvää metsänhoitoa. Yhdistys pitää epätodennäköisenä, että Metsähallitus niin katsoisi.

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry pitää selvänä, että Metsähallitus ei ole ottanut hakkuissa tarpeellisella tavalla huomioon luonnonsuojelulain 10 lukua, eli Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkostoa koskevia erityissäännöksiä. Yhdistyksen käsityksen mukaan ei voida objektiivisten seikkojen perusteella poissulkea, että Vuosangan alueella suoritetuilla hakkuilla on joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65.1 §:ssä tarkoitettuja vaikutuksia. LSL 65.1 §:n tulkinnassa tulee noudattaa luontodirektiivin 4 artiklaa sekä EY-tuomioistuimen (vuodesta 2004) ja KHO:n (viimeistään vuodesta 2006) oikeuskäytäntöä. Lain kirjaimen noudattaminen tavanomaiseen tapaan ei pykälän 1 momentin osalta riitä.

Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa SUOMEN YMPÄRISTÖ, numero 32 | 2007, Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt ja luonnon monimuotoisuus – esimerkkinä Lohja todetaan (s. 12), että hakkuun aiheuttama metsälajistolle haitallinen reunavaikutus ulottuu yleensä 20-50 metrin päähän metsän reunasta. Eli se voi ulottua pidemmällekin. Myös on määritelty reunavaikutuksen ulottuvan pohjoisessa havumetsässä aukon reunasta kahden, kolmen puunmitan verran metsän sisään. Reunavaikutus on erityisen merkittävä kuusimetsässä. Pellinkankaan Natura 2000 -alue on perustettu erityisesti boreaalisen luonnonmetsän

suojelemiseksi.

On selvää, että Pellinkankaan hakkuista on väistämättä aiheutunut reunavaikutus Pellinkankaan Natura 2000 -alueelle. Sen merkittävyys suojeluarvojen heikkenemisessä on nähtävästi jätetty määrittämättä. KHO:n vuosikirjapäätöksen KHO:2006:101 mukaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on todennut C-127/02 Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee -tuomiossaan, että kun suunnitelma tai hanke, jolla on vaikutusta kyseiseen [Natura 2000 -]alueeseen, saattaa vaarantaa kyseessä olevan alueen suojelutavoitteet, sitä on välttämättä pidettävä sellaisena, että se voi vaikuttaa merkittävästi tähän alueeseen.

Metsähallituksen on täytynyt yhdistyksen käsityksen mukaan olla lisäksi tietoinen velvollisuudestaan tarkastella Vuosangan hakkuuhankkeiden ja -suunnitelmien vaikutuksia yhdessä muiden alueen hankkeiden ja suunnitelmien vaikutusten kanssa. Myöskin on sen kaiketi täytynyt olla tietoinen siitä, että Kainuun maakunta -kuntayhtymä on velvollinen suorittamaan Vuosangan alueella vähintään seitsemää Natura 2000 -aluetta koskevat Natura-arvioinnit.

Sito Oy:n, Espoo, raportti Kainuun 1. vaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnista valmistui 15.10.2009. Raportin, luontodirektiivin 4 artiklan, luonnonsuojelulain ja oikeuskäytännön nojalla on katsottava olevan selvää, että edellä viitattujen seitsemän Natura 2000 -alueen Natura-arviointiin olisi tullut ryhtyä viimeistään syksyllä 2009. Kaikki luonnonsuojelulain 65.1 §:ssä tarkoitetut asianmukaiset suunnitelmat ja hankkeet olisi tullut välittömästi LSL 65.2 §:n velvoittamana keskeyttää, mukaanlukien kyseisiä hakkuita koskevat. Metsähallituksen maankäyttö- ja ympäristöpäällikkö Merja Väisänen on jäsen Sito Oy:n työtä ohjanneessa ja raportin tekoa seuranneessa vaikutusten arviointi -työryhmässä. Työryhmän muistioista ei ilmene, että hän tai kukaan muukaan työryhmän jäsenistä olisi esittänyt eriävän mielipiteen Sito Oy:n johtopäätöksestä koskien Natura-arviointien tarvetta.

Hieman Pellinkangasta pohjoisempana on Metsähallitus hakannut 09.07.2010 luodun hakkuun työohjeensa 77070 mukaan Honkivaaran ja Hevoshuuhdinpuron Natura 2000 -alueen pohjoisreunalla Kivikankaalla 07.07.2010 - 03.08.2010 välisenä aikana. Työohjeen mukaan lohkon pinta-ala on ollut 29,5 ha ja kertymä 5468 m³. Työohjeen mukaan "Isojen ostajien nimiä ei merkata pinolappuihin, vaan käytetään toimituspaikan numeroa, joista erikseen ilmoitetaan". Alueella oli hakattu jo kesällä 2009. Yhdistys ei ole toistaiseksi selvillä alueen hakkuiden tarkasta sijoittumisesta Natura 2000 -alueen suhteen.

Kyseisiä sertifikaatinmukaisuuskysymyksiä arvioitaessa tulee lisäksi ottaa huomioon hakkuiden vaikutus ekologisten yhteyksien säilymiseen Pellinkankaan sekä Hevoshuuhdinpuro ja Honkivaaran Natura 2000 -alueiden välillä ja niistä muihin suojelualueisiin.

Ystävällisin terveisin,

Ylä-Vieksin kyläyhdistys ry
Niemenkyläntie 165
88730 Ylä-Vieksi
kylayhdistys@vieksi.fi
www.vieksi.fi

Eeva Kyllönen
puheenjohtaja

Timo Niskanen
varapuheenjohtaja

Pekka Pääkkönen
hallituksen jäsen